

A.J. VAN STIGT

PAKHUIS DE ZWIJGER/ DE ZWIJGER WAREHOUSE

PIET HEINKADE 179-181
AMSTERDAM

ARCHITECT:
ARCHITECTENBUREAU J. VAN STIGT,
AMSTERDAM

PROJECTARCHITECT/PROJECT

ARCHITECT:

IR. A.J. VAN STIGT

PROJECTLEIDER/PROJECT LEADER:

G. VAN SCHALKWIJK

MEDEWERKERS/CONTRIBUTORS:

S. HOEKSTRA, L. DE GIER

VERANTWOORDELIJKE

STEDENBOUWER/CONTRIBUTING

URBAN PLANNER:

GEMEENTE AMSTERDAM, DRO

ONTWERP-OPLEVERING/
DESIGN-COMPLETION:

2006

OPDRACHTGEVER/CLIENT:

STADSHERSTEL AMSTERDAM NV

AANNEMER/CONTRACTOR:
BOUWBEDRIJF DE NIJS & ZONEN,
WARMENHUIZEN

CONSTRUCTEUR/STRUCTURAL
ENGINEER:

VAN ROSSUM RAADGEVENDE

INGENIEURS, AMSTERDAM

INTERIEURARCHITECTEN/INTERIOR

DESIGNERS:

HEREN 5, AMSTERDAM EN/AND

NL ARCHITECTS, AMSTERDAM

KALE BOUWSOM/BASIC BUILDING

COSTS IN EURO:

€ 7.800.000

BOUWKOSTEN PER M²/BUILDING

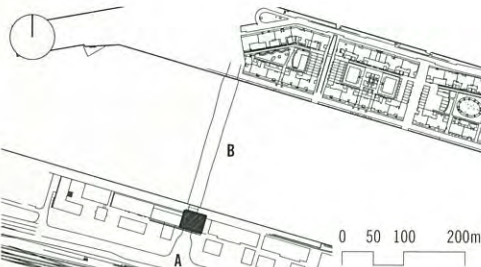
COSTS PER M²:

€ 1.300 (INCL. HERSTEL CONSTRU-

TIE/INC. STRUCTURAL REPAIRS)

FOTO'S/PHOTOS:

ERNEST ANNYS

SITUATIE/SITE PLAN

A PIET HEINKADE

B JAN SCHAEFERBRUG

OUDE SITUATIE/HISTORICAL CONDITION

EERSTE VERDIEPING, BEGANE
GROND, KELDER/FIRST, GROUND
FLOOR, BASEMENT

VERDE, DERDE, TWEEDE VERDIEPING/
FOURTH, THIRD, SECOND FLOOR

ZEVENDE, ZESDE, VIJFDE VERDIEPING/
SEVENTH, SIXTH, FIFTH FLOOR

DOORSNEDEN/SECTIONS

Wat te doen met een pakhuis uit 1933-1934 op een gewilde locatie in Amsterdam, op het grensvlak van de negentiende-eeuwse stad en het veelgeprezen Oostelijk Havengebied? En waar ook nog eens een brug doorheen is geslagen? Het pand, ontworpen als koelhuis door J. de Bie Leuveling Tjeenk en constructeur K. Bakker en nu rijksmonument, werd destijds al geroemd vanwege de betonnen draagconstructie met paddenstoelkolommen, waardoor er flinke uitkragingen mogelijk waren. Later, tijdens een lang leven als kraakpand, is het koelhuis in gebruik geweest als oefenruimte (voor Herman Brood en anderen) – een voorbode van de creatieve broedplaatsfunctie die het gebouw na de meest recente restauratie heeft gekregen. In 1997 kreeg het gebouw een culturele bestemming en is de Stichting de Zwijger opgericht, met in het bestuur sleutelfiguren uit de Amsterdamse alternatieve creatieve hoek. In die periode werd het gebouw pas rijksmonument, en kort daarna, in 2002, vond de stichting eindelijk een projectontwikkelaar en een architect. Pakhuis de Zwijger heeft nu de beschikking over een grote zaal, twee kleine, foyers, studio's, kantoren en een café-restaurant. Het is daarmee een plek geworden voor ontmoeting en uitwisseling, een plek waar werk en vrije tijd samenvallen (ook wel *third place* genoemd), geheel in lijn met de wensen van de creatieve sector. De maximale capaciteit is achthonderd personen.

Het grootste probleem voor de restauratie was het weer in orde brengen van het betonskelet en het herstellen van het door de bouw van de brug verstoorde constructieve evenwicht. Het uiterlijk van het gebouw moest daarbij onaangetast blijven. Tegelijkertijd moesten er bruikbare ruimten ontstaan. De grote vondst is hier geweest het pand precies boven het brugdek een grote, drie verdieping hoge theaterzaal te geven. Zo konden er juist op de plek waar de fundering het meeste te verduren had, enkele zware verdiepingsvloeren worden weggehaald.

What is one to do with a 1930s warehouse on a sought-after Amsterdam location where the nineteenth-century city meets the highly praised eastern docklands redevelopment? A warehouse, moreover, that is pierced by a bridge. The now heritage listed building, designed as a cold store by architect J. De Bie Leuveling Tjeenk and structural engineer K. Bakker, was praised even at the time of its construction in 1933-1934 on account of the concrete mushroom column supporting structure which allowed for substantial cantilevers. Later, during a long spell as a squatted building, the cold store was used as a rehearsal space (by Herman Brood among others) – a foretoken of its current role of creative breeding ground, following the most recent restoration. The building was assigned a cultural function in 1997 and a special foundation (Stichting de Zwijger) was set up, with a board that included key figures from Amsterdam's alternative creative scene. It was only during this period that the building acquired listed status and shortly thereafter, in 2002, the foundation finally found a developer and an architect.

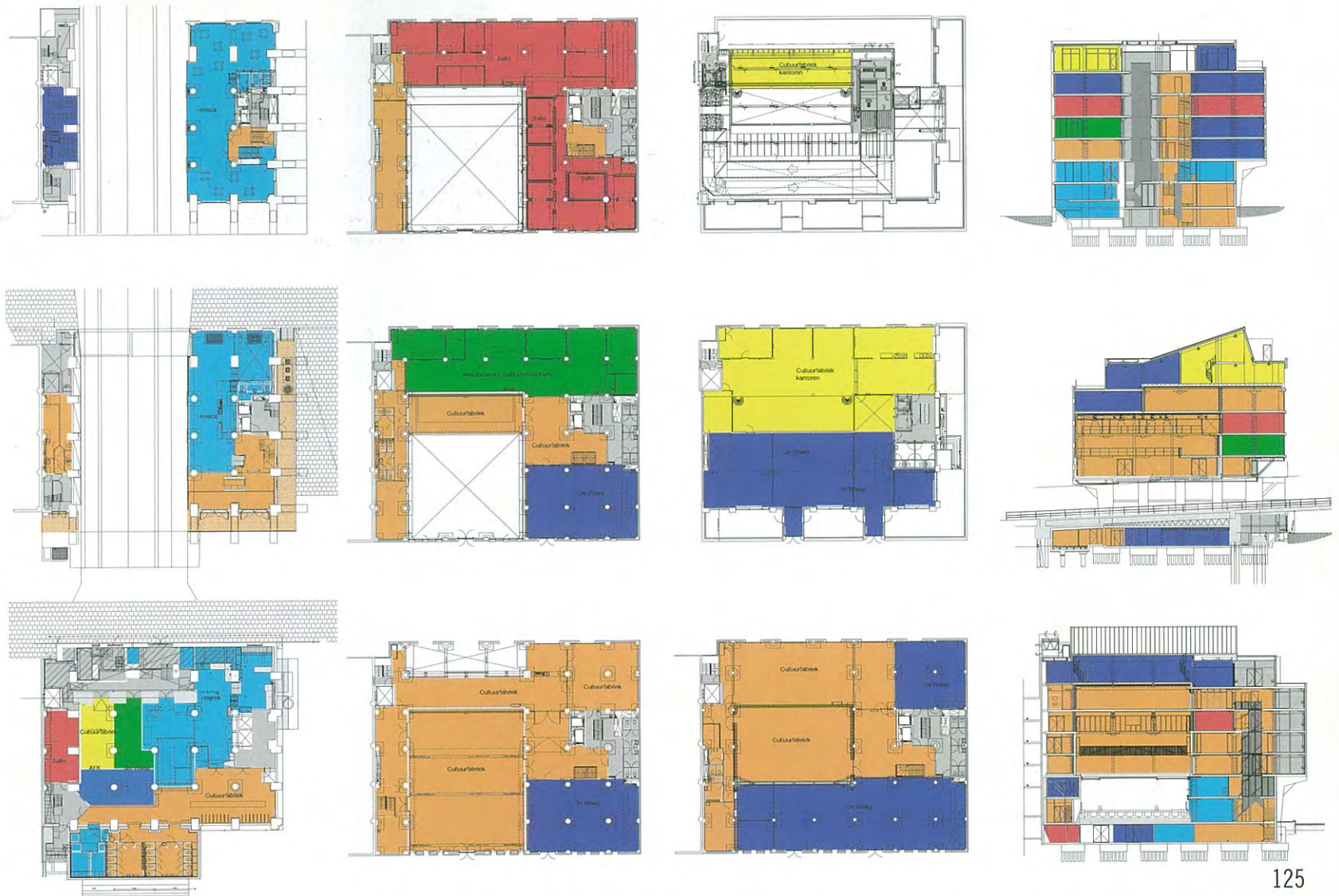
The former cold store now boasts one large auditorium and two smaller ones, foyers, studios, offices and a café-restaurant. All this has made it a place for meetings and interchange, a place where work and leisure coincide (also known as a Third Place), which is precisely what the creative sector wanted. It has a maximum capacity of 800 people. The biggest task facing the restoration team was to repair the concrete frame and restore the structural equilibrium disturbed by the construction of the bridge. This had to be achieved without affecting the outward appearance of the building but at the same time it had to deliver usable spaces. The masterstroke in this respect was the insertion of a large, three-storey-high theatre, right above the bridge deck, because it meant that at the very point where the foundations were under the greatest pressure, several heavy floor slabs could be removed.

124

FOTO/PHOTO A.J. VAN STIGT

FOTO/PHOTO A.J. VAN STIGT

FOTO/PHOTO A.J. VAN STIGT

